

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : สมาชิกภาพของพม่าในอาเซียน

ชื่อผู้เขียน : นางสาวทิพย์วาริ วงศ์วิวัฒน์

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : รัฐศาสตร์

ปีการศึกษา : 2542

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ธนาสฤณี สตะเวทิน ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล ราชภัณฑารักษ์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณิศ ทองใหญ่

วัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อ

- 1) ศึกษาการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างพม่าและประเทศอาเซียน โดยเฉพาะกระบวนการดำเนินการเข้าเป็นสมาชิกอาเซียนของพม่า
- 2) ศึกษาเหตุผลของอาเซียนในการตัดสินใจรับพม่าเข้าอาเซียน
- 3) ศึกษาเหตุผลที่พม่าให้ความสนใจในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียน
- 4) ศึกษาผลและผลกระทบที่พม่าและอาเซียนจะได้รับในการเข้าเป็นสมาชิกของพม่าในอาเซียน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ผลจากความกดดันจากประชาคมระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นสหรัฐฯ ประเทศตะวันตกและกลุ่มฝ่ายค้านของพม่าในประเด็นการปฏิรูปการเมืองและปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนในพม่า ไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีในพม่า ทำให้พม่าต้องมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับจีนและอาเซียน โดยเฉพาะความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นกับจีนทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และการทหาร ซึ่งจีนได้ให้ความช่วยเหลือและความร่วม

มือทางทหารมากขึ้น การจัดหาข้อมูล อุปกรณ์และการฝึกอบรมให้แก่พม่า ความสัมพันธ์ระหว่างจีนและพม่าดังกล่าว มีส่วนทำให้อาเซียนต้องยอมรับพม่าเข้ามาเป็นสมาชิก

การเข้าเป็นสมาชิกภาพอาเซียนของพม่าเป็นประโยชน์ต่ออาเซียนในหลายๆ ด้าน แม้ว่าอาเซียนจะมีความเสี่ยงต่อความขัดแย้งกับประชาคมโลก โดยเฉพาะตะวันตก ในการยอมรับพม่าเข้าร่วมเป็นสมาชิก แต่อาเซียนได้รับการชดเชยด้วยผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจและยุทธศาสตร์ในแง่ของการป้องกันจีนจากการพัฒนาความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับพม่า ในขณะที่พม่าซึ่งโคจรห่างจากเวทีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศมาเป็นเวลานาน พม่าก็หวังว่าจะได้รับความช่วยเหลือทางด้านเศรษฐกิจจากอาเซียน ดังนั้นอาเซียนต้องมีกลยุทธ์ที่เหมาะสมในการดำเนินความสัมพันธ์กับพม่า เนื่องจากพม่าประสบปัญหาในด้านระบบราชการ รวมทั้งการขาดบุคคลากรที่มีความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษในการทำงานร่วมกับอาเซียน ข้อจำกัดดังกล่าวจึงเป็นอุปสรรคต่อความร่วมมือของพม่าในอาเซียน

อย่างไรก็ตาม ในโลกของยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้พม่าตระหนักถึงการที่จะทำให้ประเทศก้าวทันโลก ซึ่งพม่าเองจะต้องปรับตัวเอง กล่าวคือนโยบายทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของพม่าจำเป็นต้องได้รับการปฏิรูป โดยเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อพม่าจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างค่อยเป็นค่อยไป และผู้นำรุ่นใหม่จะก้าวเข้ามามีบทบาทในอนาคต